

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

Κείμενο 1

Με μια βάλιτσα όνειρα φεύγουν οι νέοι...

Σε μια Ελλάδα που η οικονομική κρίση κατακρεουργεί τα όνειρα και τις ελπίδες των νέων, ως λύση προβάλλεται η μετανάστευση. Η ιστορία επαναλαμβάνεται και αυτό συμβαίνει στη χώρα μας σήμερα. Η διαφορά είναι ότι οι περισσότεροι μετανάστες τώρα δεν είναι ανειδίκευτοι εργάτες, είναι πτυχιούχοι, ίσως και με μεταπτυχιακά. Έτοιμοι όμως να εργαστούν σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας που τους παρέχει τα προς το ζην.

Η ποιότητα της ζωής έχει υποβαθμιστεί λόγω της οικονομικής κρίσης και οι γονείς προσπαθούν να εξισορροπήσουν τα έσοδα με τα έξοδα του νοικοκυριού τους. Δεν είναι γι' αυτούς εύκολο να συντηρούν μια ζωή τα παιδιά τους.

Η μετακίνηση στην ιστορία γινόταν πάντα από ανάγκη για ένα καλύτερο αύριο. Με μια βάλιτσα όνειρα λοιπόν οι νέοι της χώρας μας επιζητούν όχι μια θέση στον ήλιο, αλλά μια θέση στο φως. Ποιος, όμως, ξέρει τι τους περιμένει και εκεί; Πουθενά δεν υπάρχει στρωμένο έδαφος. Η μετανάστευση από μόνη της είναι μια ψυχοφθόρα διαδικασία..

Και όμως, μέσα στο καταθλιπτικό σκηνικό της σύγχρονης πραγματικότητας φαντάζει ως ιδανική λύση η φυγή και η μετανάστευση. Η μη απορρόφηση νέου εργατικού δυναμικού, ο αποκλεισμός από θέσεις εργασίας, η συνεχής μείωση των επιδομάτων ανεργίας, φράζει τους δρόμους της δημιουργίας, της ελπίδας, φράζει την ίδια τη ζωή τους, το εγώ τους, την ψυχή τους.

Αναγκαίο κακό, λοιπόν, η μετανάστευση; Η έξαρση που είχε το μεταναστευτικό φαινόμενο στις δεκαετίες του '50, του '60 και '70 δε θα αργήσει να έρθει. Θα εξάγουμε επιστήμονες, γιατί ο μη σωστός σχεδιασμός της Παιδείας δεν διευκολύνει την απορρόφησή τους σε θέσεις εργασίας ανάλογες με την εξειδίκευσή¹τους. Είναι, λοιπόν, λογικό ο φιλόλογος να εργάζεται ως ταξιτζής και ο δάσκαλος σε σούπερ μάρκετ;

Τι σημασία έχει η πληθώρα των επιστημόνων που παράγουμε αν φτάνουμε στο σημείο να τους εξάγουμε; Τι σημασία έχει αν οι νέοι αποκτούν γνώσεις τις οποίες δεν έχουν τη δυνατότητα να τις εφαρμόσουν, να τις χρησιμοποιήσουν στην πράξη; Γνώση που δε χρησιμοποιείται είναι στείρα γνώση. Παράγουμε επιστημονικό προσωπικό και το εξάγουμε, εφόσον είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθεί στο εσωτερικό της χώρας μας. Εξάγουμε «μυαλά» επειδή δεν υπάρχει συνδυασμός εισακτέων στα Πανεπιστήμια με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Όμως, με τη φυγή των

νέων ανθρώπων οδηγούμαστε με μαθηματική ακρίβεια σε εθνική συρρίκνωση². Η Ελλάδα θα γίνει χώρα μεταναστών, μειονοτήτων, ηλικιωμένων ατόμων.

Έχουμε τα όπλα να παλέψουμε τη μάστιγα της ανεργίας που πλήττει τη νεολαία μας; Το επιστημονικό προσωπικό, ο αγροτικός τομέας και ο τουρισμός είναι οι μοχλοί ανάπτυξης της οικονομίας μας. Ποιος, όμως, θα κινήσει το μοχλό αυτό, εφόσον τον νέο τον θέλουμε δούλο του συστήματος, ενώ αυτός είναι εκείνος που πρέπει να κινήσει το μοχλό της δημιουργίας; Η κινητήριος δύναμη είναι η νέα γενιά. Με τη σοφία των παλιών και με την καινούρια γνώση και ορμή των νέων μπορούμε να αλλάξουμε πλεύση, να αυξήσουμε ταχύτητα και να βγούμε από το τέλμα και το αδιέξοδο. Οι νέοι θα μείνουν στην Ελλάδα, αν τους δώσουν φως και λόγο να υπάρχουν στη χώρα που γεννήθηκαν. Να φυτρώσει η ελπίδα που τόσο επιζητούν μέσα τους από πράξεις και όχι από λόγια που μένουν στα χαρτιά!

(Κείμενο διασκευασμένο από το διαδίκτυο).

Κείμενο 2

Διαπρέπουν οι Έλληνες ακόμα και σε δύσκολες περιόδους, όπως η οικονομική κρίση σήμερα, όπου τόσο η επιχειρηματικότητα³ όσο και η καινοτομία⁴ εξαιτίας της ελλιπούς χρηματοδότησης δεν προωθείται.

Τα στατιστικά στοιχεία μιλάνε από μόνα τους. Σύμφωνα με το greekreporter, ο αριθμός των δημοσιεύσεων Ελλήνων επιστημόνων σε επιστημονικά περιοδικά τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί. Το 2010 ήταν 10.219 ενώ το 2000 ήταν 4.900. Το ίδιο ισχύει και για τον αριθμό των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, που από περίπου 500 το 2003 τώρα δίνονται 700 ανά έτος!

«Η χώρα για να βγει από την κρίση πρέπει να ανοίξει νέους δρόμους. Η έρευνα και η καινοτομία είναι πολύτιμες, αλλά έχουν αφεθεί στο φιλότιμο των ερευνητών», υποστηρίζει ο πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΚΕΤΑ⁵ στη Θεσσαλονίκη.

Την στροφή των Ελλήνων στην καινοτομία επαληθεύει και έκθεση που δημοσίευσε η Κομισιόν⁶. Ειδικότερα, ο τομέας της τεχνολογίας στην Ελλάδα παρουσιάζει τεράστια δραστηριότητα και αναπτύσσεται συνεχώς.

Μια ερευνητική ομάδα που καινοτομεί στην Ελλάδα είναι από φοιτητές του Τμήματος Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου, που προσπαθεί να κάνει χημική ανάλυση σε όσο το δυνατόν περισσότερα φυτά. Σύμφωνα μάλιστα με τον πρόεδρο του τμήματος, δεν πρέπει κανείς να παραπονιέται για την έλλειψη χρηματοδότησης αλλά να προσπαθεί να παράγει έργο μέσα από δικά του μονοπάτια.

(Κείμενο διασκευασμένο από το διαδίκτυο)

¹ εξειδίκευση: η απόκτηση ειδικών γνώσεων, η εκπαίδευση σε συγκεκριμένο αντικείμενο.

² συρρίκνωση: κάνω κάτι μικρότερο, περιορίζω (εδάφη κρατών).

³ επιχειρηματικότητα: το σύνολο των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την εισαγωγή νέων προϊόντων και τεχνολογιών...

⁴ καινοτομία: η ουσιώδης τροποποίηση, η ριζική αλλαγή

⁵ ΕΚΕΤΑ: Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.

⁶ Κομισιόν: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κείμενο 3

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

B1 α) Σύμφωνα με τον συντάκτη του κειμένου 1, ένας κίνδυνος από τη μετανάστευση νέων ανθρώπων είναι η **εθνική συρρίκνωση**: Αυτό σημαίνει ότι:

- α. θα αυξηθούν οι αλλοδαποί
- β. θα επιδεινωθεί η οικονομική κατάσταση της χώρας.
- γ. θα μειωθεί ο ελληνικός πληθυσμός.
- δ. θα συρρικνωθεί εδαφικά η Ελλάδα.

Να επιλέξεις τη σωστή απάντηση.

Μονάδες 5

β) Αφού παρατηρήσεις προσεκτικά τα στοιχεία του κειμένου 3, σχολίασε σε μία παράγραφο 50 περίπου λέξεων τον τρίτο λόγο (για να απολαμβάνετε περισσότερη αξιοκρατία...).

Μονάδες 20

γ) Να δώσεις έναν τίτλο στο κείμενο 2 που να αποδίδει το νόημά του και να λειτουργεί ως αντιστάθμισμα στον τίτλο και το περιεχόμενο του πρώτου κειμένου.

Μονάδες 10

B2. Στις παρακάτω προτάσεις να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις με δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να μην αλλοιωθεί το νόημά τους:

1. Όλοι ομολογούν την ανάγκη εξόδου της χώρας από την κρίση.
2. Πολλοί φοβούνται τη μετατροπή της Ελλάδας σε χώρα ηλικιωμένων.

Μονάδες 6

B3. Ψυχοφθόρα, απορρόφηση, καινοτομία:

Από το β' συνθετικό κάθε λέξης να δώσεις μια ομόρριζη λέξη.

Μονάδες 9

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Στον αδελφό σου, πτυχιούχο αλλά μέχρι τώρα άνεργο, παρουσιάστηκε η διπλή ευκαιρία, να εργασθεί στο εξωτερικό σε θέση καλά αμειβόμενη και σύμφωνη με την επαγγελματική του κατάρτιση ή να μείνει στην Ελλάδα ασκώντας επάγγελμα διαφορετικό από αυτό που έχει ειδικευθεί. Σου ζητάει τη γνώμη σου. Να του απαντήσεις με μία επιστολή περίπου 250 λέξεων. Να διατυπώσεις την άποψή σου τεκμηριώνοντάς την με επιχειρήματα.

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιό σας
2. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα με όποια σειρά θέλετε.
3. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι δεκτή.
4. Την τελευταία σελίδα μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε ως πρόχειρο.
5. Διάρκεια εξέτασης: 1.30' μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Ενδεικτικές απαντήσεις

Ερωτήσεις κατανόησης

1.α. Σωστό το γ (θα μειωθεί ο ελληνικός πληθυσμός)

1.β. Όπως φαίνεται στα στατιστικά στοιχεία του διαγράμματος, η αναξιοκρατία που βιώνουν οι Έλληνες στη χώρα τους αποτελεί τον τρίτο και με αρκετά υψηλά ποσοστά λόγο για τον οποίο οι νέοι εγκαταλείπουν την Ελλάδα. Είναι εύλογο, επομένως, όσοι επιδιώκουν, με εφόδιο την ικανότητα και την εργατικότητα τους, να εξελιχθούν επιστημονικά, επαγγελματικά αλλά και προσωπικά, να στρέφονται προς χώρες του εξωτερικού που θεωρούν ότι μπορούν να αξιοποιήσουν τα προσόντα τους και να αναγνωρίσουν και να επιβραβεύσουν τις προσπάθειές του.

1.γ. Ο τίτλος δεν πρέπει να είναι περιγραφικός αλλά να δείχνει το δρόμο της παραμονής στην Ελλάδα της δημιουργίας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας, όπως: «Οι νέοι μένουν στην Ελλάδα και καινοτομούν», «Στην Ελλάδα η καινοτομία και επιχειρηματικότητα ανοίγει δρόμους για τους νέους».

2. α. Όλοι ομολογούν ότι είναι ανάγκη η Ελλάδα να βγει από την κρίση.

β. Πολλοί φοβούνται μήπως η Ελλάδα μετατραπεί σε χώρα ηλικιωμένων.

Είναι δεκτή και η απάντηση «... ότι η Ελλάδα θα μετατραπεί σε ...». Το «φοβούμαι» με τη σημασία του δαισθάνομαι κάτι δυσάρεστο.

3. Ψυχοφθόρα: άφθαρτος, διαφθορά...

Απορρόφηση: αναρρόφηση, απορροφητήρας, ρόφημα, ρουφήχτρα....

Καινοτομία: ανατομία, κατανομή, τομογράφος...

Παραγωγή λόγου

Αναμένουμε

- Την προσφώνηση προς τον αποδέκτη, δεδομένου ότι πρόκειται για επιστολή.
- Γλώσσα οικεία, καθημερινή, νεανική, καθώς απευθύνεται σε συγγενικό πρόσωπο.
- Προτρεπτικό, συμβουλευτικό, παρακλητικό ύφος, καθώς στόχος είναι να διαφωτίσει τον παραλήπτη προκειμένου να πάρει μια δύσκολη προσωπική απόφαση.
- Τα επιχειρήματα, ανεξάρτητα από τη θέση του επιστολογράφου, να είναι λογικά κατοχυρωμένα χωρίς να αποκλείεται η συναισθηματική φόρτιση.
- Όλες οι θέσεις, (ουδέτερη, υπέρ της μιας ή της άλλης απόφασης) είναι δεκτές, αρκεί να είναι τεκμηριωμένες.